

ردیف	نمره	سؤال
۱	۱	جمله‌های درست یا نادرست را مشخص کنید. الف) پس از عثمان، بیشتر سران بنی‌امیه از بیعت با امام علی <small>علیه السلام</small> استقبال کردند. ب) اعراب مسلمان، در اواخر دوران خلافت عمر، به منطقه سواد حمله کردند. ج) هم‌زمان با ظهور اسلام، بیشتر ساکنان شبه جزیره عربستان، از دین ابراهیمی پیروی می‌کردند. د) عده‌ای از مهاجران بی‌بضاعت در جوار مسجد النبی اقامت گزیدند که به اهل صفه مشهور شدند.
۲	۱	عبارات ستون اول را به کلمات ستون دوم وصل کنید. (در ستون دوم یک مورد اضافه است). ستون اول الف) هشتمین خلیفه اموی ب) فرمانده سپاه امام حسن <small>علیه السلام</small> ج) مؤسس امویان قرطبه در اندلس د) دومین خلیفه عباسی و تثبیت‌کننده حکومت ستون دوم ۱- منصور ۲- هشام بن عبدالملک ۳- عبدالرحمن بن معاویه ۴- قیس بن سعد بن عبادان ۵- عمر بن عبدالعزیز
۳	۱/۲۵	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (سه کلمه اضافه است). اسامه بن زید - ابوطالب - زید بن حارثه - حضرت خدیجه <small>(س)</small> - عثمان - اُحد - تبوک - خندق الف) در سال دهم بعثت، و و دو حامی بزرگ حضرت محمد <small>صلی الله علیه و آله</small> ، به فاصله کوتاهی از دنیا رفتند. ب) فرزند خوانده رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله</small> به نام از نخستین ایمان آوردندگان به نبوت بود. ج) مشرکان مکه در غزه به موفقیت نسبی دست یافتند اما در جنگ با وجود داشتن امکانات ناکام ماندند.
۴	۱	گزینه مناسب را انتخاب نمایید. الف) کدام سرزمین محل برخورد تمدن‌های کهن بین‌النهرین، ایران، مصر و یونان بوده است؟ ۱) بیت المقدس ۲) شام ۳) اسکندریه ۴) عربستان ب) مهم‌ترین اقدام پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small> برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم چه بود؟ ۱) بستن پیمان برادری و تحکیم وحدت دینی ۲) انعقاد پیمان عقبه دوم ۳) هجرت از مکه به مدینه ۴) تدوین پیمان‌نامه عمومی مدینه ج) یمن در زمان کدام پادشاه به تصرف ساسانیان درآمد؟ ۱) خسرو انوشیروان ۲) خسرو پرویز ۳) شاپور یکم ۴) شاپور دوم د) با روی کار آمدن خاندان عباسی، مرکز خلافت از دمشق به کجا منتقل شد؟ ۱) مدینه ۲) کوفه ۳) بغداد ۴) شام
۵	۱	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) خلافت فاطمیان در زمان چه کسی به اوج قدرت سیاسی رسید؟ ب) یکی از مهم‌ترین رویدادهای دوران خلیفه دوم چه بود؟ ج) در زمان ظهور اسلام، مردم شهر یثرب به چه شغلی بیشتر مشغول بودند و کدام شهر مرکز اصلی بازرگانی به‌شمار می‌رفت؟

ردیف	نمره	سؤال
۶	۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: الف) نهضت ترجمه ب) مکتب اهل بیت
۷	۲	مقایسه پدیده‌های تاریخی: الف) تاریخ‌نگاری روایی و تاریخ‌نگاری ترکیبی را از نظر معایب با یکدیگر مقایسه کنید. ب) پیمان عقبه اول و دوم را با هم مقایسه کنید.
۸	۳	اظهار نظر و قضاوت: الف) به نظر شما، هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مرکز علمی و آموزشی بزرگ چه بود؟ ب) به نظر شما، در بحث فتوحات مسلمانان در مصر، چرا مصریان با رومیان متحد نشدند؟ ج) به نظر شما چرا متون نظم و نثر ادبی، گونه مهمی از منابع تاریخی محسوب می‌شوند؟
۹	۳/۵	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: الف) سه تن از مشهورترین مترجمان بیت‌الحکمه را نام ببرید. ب) دو نفر از اولین کسانی که با ابوبکر بیعت کردند، نام ببرید. ج) اموال محدودی که پیامبر ﷺ زندگی اقتصادی مسلمانان را با آن‌ها اداره می‌کرد چه بود؟ (۳ مورد) د) تاریخ‌های محلی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین گونه‌های تاریخ‌نگاری حاوی چه اطلاعاتی هستند؟ (۴ مورد) ه) دو شاهکار معماری جهان اسلام در آندلس را نام ببرید.
		■ کاربست شواهد و مدارک تاریخی:
۱۰	۱/۵	با توجه به متن تاریخی زیر به سؤالات پاسخ دهید. «صلح‌نامه نه‌اوند: (فرمانده سپاه عرب) جان‌ها و مال‌ها و زمین‌هایشان را امان می‌دهد که کسی دینشان را تغییر ندهد و از انجام ترتیبات دینشان منع نکند و مادام که هر سال به عامل خویش جزیه دهند. مادام که از راه مانده را رهنمایی کنند، راه‌ها را اصلاح کنند و هر کس از سپاه مسلمانان را که به آن‌ها گذر کند (یک شبانه‌روز) مهمان کنند و مادام که نیک‌خواهی کنند. اگر خیانت کردند، ذمه ما از آن‌ها بری باشد» (تاریخ طبری) الف) دو مورد از تعهدات اعراب مسلمان در قبال ایرانیان را بنویسید. ب) دو مورد از خواسته‌های اعراب از ایرانیان را پس از فتح بنویسید. ج) این متن تاریخی از کدام نوع منابع نوشتاری تاریخ اسلام است؟ د) این صلح‌نامه در پی شکست کدام سلسله ایرانی از اعراب نوشته شد؟
۱۱	۲/۷۵	تشریحی (علل، دلایل، آثار و نتایج و پیامدهای تاریخی) الف) عوامل مؤثر در شکست ایرانیان از سپاه اعراب در جنگ قادسیه چه بود؟ (۳ مورد) ب) چرا قدرت و نفوذ قبیله‌ای مثل قریش پیش از اسلام را نمی‌توان به منزله حکومتی پایدار دانست؟ ج) یکی از اقدامات برجسته امویان در حوزه نظامی چه بود و هدف معاویه از این کار چه بود؟